

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 20 K. — f.
Hat óra — — 10 K. — f.
Három óra — — 5 K. — f.
Egyes számok ára 40 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 6 fillér.
Nyitlteri közlemények garmond soronként 60 fillér.
Gyakori hirdetések és a feltűnk öszeköttetésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak

FELTÖLŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

AGÁRDI LÁSZLÓ, PAPP JÓZSEF.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklámoldókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA R. T.

A szocializmus.

Korunk égető kérdései közül első hely illeti meg a szociális problémát. A 19. század második felében óriási jelentőségűvé fejtett társadalmi kérdés ma kivétel nélkül mindenkit érdekel. Korunkat éppen azért a szociális probléma századának szokták nevezni és méltán. Az öntudatra ébredt emberek milliói munkájukat is tudják értékelni és az összehasonlítás alapján magasabb élet-színvonalat iparkodnak maguk számára megteremteni. Ez a törekvés harcot jelent egyrészt a munkát végző, másrészt a munkát adó között. A küzdelem itt folyik szemünk előtt s csak újabb látunk törekvést, mely békés uton kívánja orvosolni a társadalmi egyenlőtlenség sok igazságtalanságot okozó berendezését.

A társadalom minden időben két csoportra oszlott. Az egyik csoportba tartoznak a sokat keresők vagy nagy vagyonnal rendelkezők százai, a másikba pedig a társadalomnak mindama tagjai, akiket megélhetési nehézségek zaklatnak és létfenntartási gondok keserítenek el. Az ebbe a csoportba tartozók száma igen nagy. Ők teszik az emberiség zömét és hatalmas tömegük nélkül az élet számos megszokott járulékáról kellene lemondani. Mig az embereknek ez a része nem volt jelentőségének tudatában, az élet folyt a maga megszokott medrében. Mióta azonban felébredt a szociális kérdés elméletének imponálóan nagy-szerű épülete és a nép széles rétegeinek felvilágosítása megkezdődött, új társadalmi rend van kialakulóban, mellyel zentul föltétlenül számolni kell.

A szociális szervezkedés először az ipart űző munkások körében indult meg és politikai irányt vett. Elnevezése szociáldemokrácia lett és mint ilyen külön néposztály gyanánt szervezkedett. A megalkuvást nem ismerő osztályharc álláspontjára helyezkedett s nemzetiség és vallás mellőzésével az ember érdekeit kívánta szolgálni. Mint ilyen internacionálisnak nevezte magát és a világ összes munkásaival szolidaritásban kívánta céljait elérni. Politikai szervezet gyanánt szerepelt, több országban figyelemreméltó sikereket vívott ki, mignem a háború fölfödte sebezhető részeit. Mindenki előtt ismeretes, mint bukott meg az internacionalizmus és mint garázdálkodtak azok a vezetők, akik a

forradalom ösvényére léptek és hozzáértés s felelősség nélkül gyakorolták a hatalmat.

Inkább politikai szervezkedés, mint a társadalmi kérdés komoly rendezésére való törekvés jellemzi a szocializmus egy másik árnyalatát. Több ország politikai életében találkozunk a nemzeti szocializmus elnevezésű pártalakulással. A nemzeti szocializmus alig jelent többet a társadalmi kérdés nézőpontjából egyszerű jelszónál. Élét akarja venni a nemzetköziségnek és egy általános hangoztatott szót visz bele a politikai küzdelmekbe. Jelentősége eddig alig van a társadalmi kérdés megoldását illetőleg, míg a szociáldemokrácia komoly vetélytársa gyanánt jelentkezik a keresztény szocializmus. Ez számít az emberek konzervativizmusával, békés természetével és az idővel akarja elérni a szociális vívmányokat.

Mig a szociáldemokrácia harcot hirdet, a keresztény szocializmus megértést hangoztat. Mind a kettő egy célra tör, de míg amaz a harc természetének megtelelően minden eszközt felhasznál céljai elérésére, ez alkudozásokkal iparkodik vívmányokat elérni. Amaz mindig kész a szociális forradalomra, ez a szociális munka általánossá tételének szükségességét hirdeti. Amabban több az erő, emebben a belátás; amaz több téren kudarcot vallott, emez még mindig a próbátétel előtt áll. A szociáldemokrácia vezetői jó részben egyfélék; úgy látszik ezek ellen irányul első sorban a szocializmusnak keresztény alapon való szervezése. A vezetők amazt gyakran diszkreditálták; ennek jövője is sok tekintetben függ az élén állók hozzáértésétől, agilitásától és megbízhatóságától. A javaihoz ragaszkodó emberi természet ismerői azt állítják, hogy csupán harc árán lehet az embereket kényszeríteni vagyunk egy kis részétől való megváltásra, mások ellenben lehetnek tartják a megegyezés útján való rendezést. A szervezkedés általános, a jövő fogja eldönteni, hogy a szociális kérdés mely szervezet segítségével haladhat nagyobb eredményel a megoldás felé.

A szociális probléma bármily rendezése azonban csak a munka alapján lehetséges. Munkálkodás nélkül hiába a forradalom és hiába az alkudozás. Mindkettő vivhat ki sikereket a munkálkodó tömegek javára, de ezek csupán addig ma-

radnak sikerek, míg az emberi értelem és erő nemcsak fentartani, hanem fejleszteni is törekszik őket. A munka elkerülhetetlen szükségességének gondolatát mind erősebben hangsúlyozni volna érdemes, nélküli egyik társadalmi vívmány sem lehet erős alap a tovább-fejlesztés számára. A szocializmus elméletének megalkotói mellett azok lesznek a társadalmi kérdés megoldásának apostolai, akik majd megegyezést tudnak létesíteni a jobb anyagi helyzetben levők százezrei és az életfentartásért küzdők milliói között a munkamegosztás területén is.

A világ-eseményekből.

A német kiküldöttek aláírták a békeszerződés ratifikációját.

Az olasz megszálló csapatok kiürítik Innsbruckot

A legfelsőbb tanács elhatározta, hogy állandó katonai tanácsot létesít, amelynek élén Foch tábornagy áll, melynek főcélja Nemetország teljes lefegyverzése és a békeszerződés pontjai keresztülvitelének előmozdítása lesz.

A románok Odessza városát védik a bolsevikiek ellen.

A békekötés után Angolország budapesti követe valószínűleg Hoicz tavrati biztos lesz.

Az új portugál miniszterium élén Caidas volt minisztereinek áll.

A cseh-szlovák állam bécsi követe Fieder Robert, Ausztria prágai követe pedig Marek Nandor lesz.

Hoover az amerikai képviselőház bizottsága előtt, amely Európa támogatásának kérdésével foglalkozott, kijelentette, hogy az európai hatalmak felőltek Ausztria helyzetét, mert ők kényszerítették Ausztriát, hogy olyan szerződést írjon alá, mely megfosztja őt a termő területtől. Hoover azt indítványozta, hogy Ausztriát csatolják Bajorországhoz

Leon Burgeoisot megválasztották a francia szenátus elnökének.

A török kormány a békekonferenciának emélszót nyújtott át, amelyben kijelenti, hogy akceptálja bármely európai meghatalomnak az egész ottomán terület felett való mandatumát.

A német birodalmi elnök és a kormány kiáltványt tettek közbe, melyben nemet földiek, kik a béke ratifikációja által idegen államok uraima aia kerülnek, elbucsznak. Az elvesztett területek német lakosságát felszólítják, hogy mindig a német néppel való egységük tudatában legyenek, ez a német nép soha ki nem hűlő szeretetéről biztosítja őket.

A magyar békeszerződés tervezetének átnyújtása a magyar bekedelegacionak jan. 15-én deután 4 óraker történt meg a kütiügymiszteriumban. A magyar bekedelegációt Pichon miniszter doigozoszobájában fogadta a mar egybegyuit legtoobb tanacs.

Ciemenceau a következo szavakat intezte hozzajuk: Elnok ur! Magyar delegatus

urak! A Magyarország részére indítványozott békefeltételeket a békekonferencia főtitkára át fogja önknek nyújtani. (Egyidejűleg Hermette főtitkár átnyújtotta Apponyi Albertnek a békefeltételek egy példányát.) A legfőbb tanács átvette kívánágukat, mely szerint önk Magyarország helyzetéről exposé akarnak adni. A legfőbb tanács egyhangulag elhatározta, hogy kívánáguknak eleget tesz. Nyilatkozatuk leadásának időpontját holnap délutánra halasztottuk.

Miután Apponyi Albert röviden tolmácsolta a delegáció köszönetét a most közötti határozatért, Clemenceau megjegyezte még, hogy úgy mint a Németországgal, Ausztriával és Bulgáriával való tárgyalásokon történt, ezt az exposé nem követi vita. A magyar delegátusok erre visszatértek a Chateau Madridba.

Apponyi Albert 16-án tartotta meg a legfőbb tanács előtt expozéját Magyarország helyzetéről. Apponyi először franciául beszélt, aztán beszéde utolsó részét lefordította angolra és végül olaszul intézett felszólítást az olasz nemzethez, mely mindig barátja volt Magyarországnak. Arra kérte Olaszországot, hogy a régi baráttal szemben őrizze meg jóindulatát. Ezután Clemenceau felkérte, hogy szavait franciára fordítsa le, amit Apponyi meg is tett. Ezután ismét franciául folytatta beszédjét és visszatérve a népszavazás kérdésére — vizsgálóbizottság kiküldését kérte, mely az idegen csapatok által való megazálás alatt történt bizonyos tényeket a helyszínen megvizsgáljon.

Apponyi Albert kifejtette expozéjában, hogy Magyarország szándékolt szétdarabolása sem a szabadság ügyének, sem a béke érdekeinek nem szolgálja, mert az csak a hegemoniának átvitele volna egyik fajról egy másikra, mely még nem érte el a kultúra oly magas fokát. Az a feltevés, hogy a magyar nemzetiségek az eddigi államköteleket el akarják hagyni, pusztán vélekedésen alapszik. A valóság kiderítésére csak egy ut van és ez a népszavazás, amelynek alkalmazását pártatlan ellenőrzés alatt Magyarország határozottan követeli. Sem a stabilitás elve, sem Európa ujjaépítése nem nyer semmit Magyarország szétdarabolása által. Rettenetes nagy azok felelőssége, a kik győzelmiük által a világ döntőbíráivá lettek. Magyarország szétdarabolása az ellentétek és válságok korszakait csak meghosszabbítaná, jölehet a legőbb tanácsnak az a szándéka, hogy ennek a válságidőnek véget vessen. Sohasem volt még egy faj jövője felett való, következményeiben terhesebb hatalom a nemzetek egy csoportjának és azok képviselőinek kezébe letve és a békekonferenciának meg kellene gondolnia, hogy mindenhatósága dacára nem lesz hatalma a következmények felett, melyek ebből származnak. Magyarországról eddig mindig az volt a vélemény, hogy a legtekélyesebb földrajzi egység és a legtermészetesebb gazdasági összetartozandóság Európában és politikai konstrukciója, melyet az ezredévi története szentesített, tartósan ható természeti erők terméke. Ennek az országnak zavartalan nyugalma és stabilitása nélkülözhetetlen Európa békejének tartóssága és nyugalma szempontjából. Ha a kérdést egyedül az európai öszszesség elvei és érdekei szempontjából vizsgáljuk, ugy nem találunk semmit, ami Magyarország szétdarabolását megokolná.

Apponyi hangsúlyozta aztán, hogy a győzők és leggyőzötteknek közös érdeke, hogy a produktív munkát biztosítsák és utalt a nehéz területekre, melyeket Magyarországra akarnak róni, egy haboru után, két torradalom borzalmai és pusztításai után, négy és fél hónapig tartó boisevista uralom után és idegen megszállás szigorúsága után.

Majd így folytatta Apponyi: Azt fogják ez ellen talán felhozni, hogy a győzelem döntő ténye többet nyom, mint mindezek a teóriák. Mi ezt tudjuk és készek vagyunk verecségnünk következményeit viselni. Ezért érveinket nem érzelmeinkből és külön érdekeinkből merítjük, hanem a győző eszjárásából, az ő alapelveiből és hirdetett haborus céljaiból, különösen azonban a ma győztes, nagy nemzetek történelméből. Ne vegyék rossz néven nekünk, ha mi a mögött a Franciaország, Angolország és Olaszország mö-

gött, — hogy csak az európai hatalmakról beszéljük, — melyek ma fegyverrel győztek, annak a másik Franciaországnak körvonalaikat látjuk, mely mindig minden nemes eszme védője volt, azon másik Angolországát, mely az anyja minden szabadságának, egy másik Olaszországát, melyben mi a renaissance bölcsőjét tiszteljük. Apponyi aztán azt a felszólítást intézte ezekhez a nemzetekhez, hogy fegyvereik dicsőségéhez fűzzék hozzá a béke dicsőségét, melyet a világnak biztosítanak.

Kifejti továbbá Apponyi, hogy a békeszerződés tervezetét nem fogadhatja el lényeges változtatások nélkül. Tudatában van annak, hogy mily veszélyes következményekkel járhatna a békeszerződés feltétlen elogadása és visszautasítása közötti válaszlat. Aztán csak az öngyilkosság és a meggyilkoltatás lehetősége állana fenn Magyarországra. Szerencsére azonban még nem vagunk annyira. A békekonferencia felszólította a magyar békelegációt, hogy nyújtsa be megjegyzéseit. Ez annak a jele, hogy a békekonferencia még nem mondta ki az utolsó szót és hogy a konferencia komoly és lelkiismeretes megfontolás tárgyává fogja tenni a magyar delegáció által átnyújtott okmányokat. A magyar békelegáció reméli, hogy ily módon meggyőzheti a békekonferenciát. Clemenceau itt felkérte Apponyit, hogy fejtegetéseit fordítsa le angolra, Apponyi azonban megjegyezte, hogy ezt ő maga meg tudja tenni, mire elhatározták, hogy könnyebb áttekintés érdekében Apponyi helyenkint angol nyelven fogja előadását kifejezni. Apponyi tehát franciául és angolul folytatja előadását, melynek folyamán kijelenti, hogy főleg a békefeltételek sulya hat elármított. Igaz, hogy sulyos feltételeket szabtak Németországra, Ausztriára és Bulgáriára is, de egyik államtól sem sújtották annyira, mint Magyarországot területének teljes feldarabolása által. A hadifoglyok hazaszállítására vonatkozólag Apponyi megkérte a békekonferenciát annak a határozománynak megváltoztatására, hogy csak a békeszerződés törvénybeiktatása után szállítsák haza a hadifoglyokat, egyidejűleg pedig az Egyesült Államoknak és Japannak megköszöni az ebben az irányban már eddig is kifejtett jóindulatukat.

Miután Apponyi befejezte beszédét, Lloyd George engedélyt kért, hogy egy kérdést intézhessen Apponyihoz. Ezután felvilágosítást kért tőle, arra nézve, hogy hol van az a három és fél millió lelket kitevő tisztán magyar lakosság, melyet a békeszerződés által el akarnak szakítani Magyarországtól.

Apponyi örömeinek adott kifejezést, hogy ezt a kérdést intézték hozzá és kifejtette, hogy ebből a három és fél millióból körülbelül két millió a magyarsággal összefüggően lakik. Apponyi ezután egy térkép segítségével Lloyd George-nak és az östötanács többi tagjainak részletes felvilágosítással szolgált.

Lloyd George megköszönte erre Apponyinak a kapott felvilágosításokat és üdvözölte őt különösen nagy szónoki képessége miatt. Apponyi azt válaszolta, hogy nem akarja szónoki képességét a mérleg serpenyőjébe dobni, hanem kizárólag argumentumokat hozni és kéri, hogy ezeket tegyék tanácskozási tárgyává, amiről Lloyd George biztosította is őt.

Clemenceau biztosította ezután, hogy az expozé összes érveit lelkiismeretes vizsgálatban fogják részíteni. Természetes azonban, hogy nemcsak a most felsorolt pontokat fogják tanácskozás tárgyává tenni, hanem arra is fel kell hívnia a magyar delegáció figyelmét, hogy tizenöt napos határidőt adott neki, melyen belül minden szükséges megjegyzést előterjeszhet. Ezen a határidőn belül várja a békekonferencia a magyar delegáció válaszát.

Apponyi kijelentette erre, hogy a magyar békelegáció a legrövidebb időn belül visszatér Budapestre, hogy meghallgassa a szakértőket. A békelegáció mindent meg fog tenni, hogy munkáját tizenöt napon belül befejezze, de már most jóakaratu elnézést kér az esetleges késedelemért.

Clemenceau ezt a kijelentést tudomásul vette és berekesztette az ülést.

A franciák 1920 évi költségvetésében nincs deficit, mert a rendes kiadásokat fedezik az adók, míg a rendkívüli kiadások fedezetét nyerneik az újabb kölcsönök és a nemetek fizetéseiből. Nagyobb a baj az ujoncozásnál. Évente kétszáz ezer ujonc volna szükséges, hogy a három éves hadkötelezettség leszállítható legyen, de az ifjúság elvérzett és így ez a szám elérhetetlen.

Amerikában egy jobb munkás átlagos napi keresete 5—6 dollár, a mi ott évente 2000 dollárnak és nálunk 100.000 koronának felel meg. Ha mi is ennyit fizetnénk, talán jelentkezneknék kubikos-munkára tanárok és más diplomás emberek helyett hivatásos elemek is.

Károly exkirály és Windischgrätz memoirjai rövid időn belül megjelennek és ezeket több amerikai lap közli.

Különlélek.

— A Barsvármegyei Gazdasági Egyesület január hó 17-én Léván tartotta igazgatóválasztmányi ülését, a melyen az Elnökség az 1919. évről számolt be. Az Elnökség jelentése szerint a Gazdasági Egyesület a múlt évben eredményeket nem mutathat fel, mert működésében gátolva volt. Azon reményének ad kifejezést az Elnökség, hogy a consolidáltabb viszonyok beálltával most már működését felveheti s vármegyének gazdaközönységének támogatására lehet. Egyesületünk tagjainak száma 1944 rendszer tag. Az igazgató választmány elhatározta, hogy a kormányzat és a szlovák nyelvű gazdákkal az érintkezést fenntarthatna olyan titkárt fog alkalmazni, ki a szlovák nyelvet jól bírja. Az egyesület szaklapját magyar és tót nyelven kiadja. A gazdasági egyesület belép a szlovák gazdák szervezetébe, a melynek célja a Slovenskó területén levő vármegyei gazdasági egyesületeket centralizálni. Póstyében február hó 1-én megtartandó értekezleten Egyesületünk négy igazgatótaggal képviselti magát. Kimondta az ig. választmány a kormány intézkedése alapján, hogy Gazdasági Egyesületünk a Magyar Gazdasági Egyesület Országos Szöveteségéből kilép, ennek alapján Egyesületünkre az alapszabályokban feltüntetett Függetelk pontozatai hatályukat veszítik. Elhatározta az igazgatóválasztmány, hogy a kormányhoz felterjesztést intéz az állattenyésztés fellendítése érdekében a gazdakodáshoz szükséges benzint, petroleumot, kőszén és só szükséglet biztosításáért és sürgős intézkedést kér a vasuti szállításonknál felmerülő gyakori és nagyarányu hiányok megszüntetéséért. Mentelepek létesítése érdekében a nyitrai mentelepparancsnoksággal és a községekkel a tárgyalásokat felveszi.

— Farsangi tarka estélyt rendez a Hazám asztaltársaság f. hó 31-én kettős jótékony cél javára. Minden ígért megvan az alább közölt műsorban, hogy az estély egyike lesz a farsang legsikerültebb mulatságainak. Élénk emlékeztetben van mindnyájunk előtt az ősszel rendezett szüreti ünnepek kedves dertije és szép sikere. Ehhez hasonlót remélünk most is; a szép műsor erre már biztosíték. Az estély a következő számokból fog állni: 1.) Fátlyoltánc Tánccolják: Benkovits Irén, Koncz Gizi, Kovács Toncsi, Drelicsok Irma, Gyögy Manczi, Tupicza Gizi, Pál Annus, Guba Irma. 2.) Kuplák Előadja: Knapp Arthur Zongorán kíséri: Schulez Irén. 3.) Tánckettős. Előadja: Maazy Gizi és Budaváry József. 4.) Hegedű szóló. Előadja: Roth Feri hegedűművész. Zongorán kíséri: Székely Fülöp zongoraművész. 5.) Zena nótája. Melodráma Pekár Gyulától, zenikísérettel. Előadja: Moravek Bandi. 6.) Czigány a bíró előtt. Tréfa. Előadja: Frasch Béla. 7.) Múdalok. Előadja: Strasser Nándor. Zongorán kíséri: Schulez Irén. 8.) Tánckettős. Előadja: Maazy Gizi és Budaváry József. 9.) Hegedű szóló. Előadja: Roth Feri hegedűművész. Zongorán kíséri: Székely Fülöp zongoraművész, 10.) Tükör előtt Tréfa 1 felvonásban. Max Reinhardt után színre alkalmazta Bársony István,

Személyek: Jogász, Drelicska Rudolf. Tanárjelölt, Margala József, Ilonka házi kisasszony, Maazy Sári, Házmaster, Uhrík Gyula. Conferál: Pick Bandi.

— **A miniszterelnök a hadikölcsonkról.** Tusar miniszterelnök a hadikölcsonkról érvényesítése tekintetében a következő nyilatkozatot tette: „A hadikölcsonkról tartott sokféle értekezlet és tanácskozás is igazolja, hogy úgy a hivatalos, mint a nemhivatalos körökben olyan megegyezésre törekvésnek, a melynek nyomában nem maradnának kritikus következmények. Az esetleges beváltásnak formája és terjedelme tekintetében döntés még nem történt; mégis ezirányban Masaryk elnöknek vonatkozólag tett kijelentését rokonszenvvel kell fogadni; mert szerinte az összes figyelembejövő mozzanatokra teljes tekintettel lesznek. A döntésnél kizárólag pénzgazdasági szempontokat fognak mérlegelni és a nemzeti politikai beállítás figyelmen kívül fog maradni.”

— **A lévai kaszinó** 1920. évi február hó 1 én d. u. 2 órakor, a Bars megyei Népközpont igazgatási termében (Klain-féle ház) rendes közgyűlést tart

— **A kör- és községi jegyzők helyzete** már régóta képezi a kormány gondját. Erre való előzmények utáni a múlt napokban Bella Method dr. zsupánnal egy 125 tagból álló köldöttség jelent meg egyesületi elnökül Bartosik István dunaszerdahelyi körjegyző vezetése alatt. A fogadtatásnál jelen volt a miniszterium részéről dr. Hajek titkár, valamint dr. Galla János zsupánhelyettes is. Dr. Bella Method zsupán a kifejezett óhajokat szívesen vette és az érdekeltek meglegedésére pontonként felelt. A kormány tudvalevőleg a jegyzőkben látja az áll. közigazgatás és az állami életnek oszlopait. Anyagi helyzetük javítása és közigazgatási állásuknak rendezése már is fogantatás alatt van. Bartosik István egyesületi elnök társainak nevében megköszönte a zsupánnak ebbeli tevékenységét, a kormány pedig elhatározását, társai csak így nézhetnek bizalommal a jövőbe.

— **Táncestély.** A lévai cseh-szlovák helyőrség tisztikara tegnap január hó 24-én a városi szálló nagytermében jól sikerült Elit-táncestélyt tartott, melyen a nyitrai katonazenekar fokozta a jókedvet. A meglelentek között legjobb hangulat uralkodott, mely késő hajnali órákig együtt tartotta a mulatókat. Ma este pedig farsangi estélyt tartanak a nagyközönség számára.

— **Uj lap Léván.** A háboru utolsó éveiben Magyarországon általános érdeklődést kielégítő *A Sajtó* c. agitációs lap, a kommunizmus okozta kényszerű pihenés után újra megjelenik havonként és pedig Léván. Célja, mint a program mondja, hogy a sajtó útján elkövetett visszaéléseket, lelkiismeretlenségeket pártatlanul ostorozza. Kiadója a Kath. Sajtó-Hölgybizottság Léván. Előfizetési ára egész évre 6 k. egyes számú 50 fillér

— **Ejegyezés.** *Nemth* Csikket Nagysurányban.

— **Értesítés.** A ker. közönség becses tudomására adjuk, hogy a folyó hó 24-ére hirdetett matiné közbefjött akadályok miatt elhalasztatik. A matinék megkezdésének idejét hirdetések útján fogjuk a közönség tudomására hozni. Az elnökség.

— **Szlovák mezőgazdasági kiállítás Bratislavában.** A cs. iparosok bratislavai központi szervezetének titkarsága közli, hogy Pozsonyban szlovák mezőgazdasági kiállítás létesül, mely mezőgazdaságunk és annak iparának állásáról teljes képet nyújt.

— **A szlovák néppárt küldöttsége Prágába.** Folyó hó 8-án — mint a Nár. Listi írja — a szlovák Néppártnak egy 80 tagú küldöttsége jelent meg Prágában a kormánytól dr. Labay rózsahegyű polgármester vezetése alatt. A küldöttség autonómiát kért Szlovenszko számára és kérte Hlinkának azonnali szabadonbocsátását. Tiltakozott egyúttal a cenzura önkénye és Srobár miniszter politikája ellen. Tusar miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy meg van győződve róla, hogy Hlinka nem követett el

büntényt, hanem csak temperementumától vezéreltetve áthágta a politikai mérséklet határait. Hlinka rögtöni szabadonbocsátását mindazonáltal sem a miniszterelnök, sem Svehla belügyminiszter nem ígerte meg. A küldöttség felkereste Boncs küllügyminisztert is, aki a küldöttséget tájékoztatta Hlinka ügyéről. Hlinka esete — mondotta a miniszter, politikai és vallási affér. A miniszter elismerte, hogy vallási kérdésekben súlyos tulkapások történtek Szlovenszkon. Ezek ellen Hlinka jogosan élhetett panaszal, de hibázott abban, hogy illetéktelen tényezőkhöz fordult panaszával. Felemlítette a miniszter, hogy ő már 1916—18-ban tárgyalta a Vatikánnal a cseh-szlovák köztársaság önállósága ügyében és hogy tudomása szerint a pápa korrektil és lojalisan viselkedett a csehekkel szemben. Az autonómiát a miniszter ezidőszert veszedelmes kísérletnek tartaná.

— **Felhívás.** Az ipari munkások szakszervezetének vezetősége ez uton is értesiti tagjait, hogy tagsági könyveik megérkeztek, amit minden héttől és pénteken átvehetnek este 7—8 óra között a Fertikó szálló kistermében, ahol is egyidejűleg a befizetések is történnék.

— **A pénzmizériáról.** A pénzmizériákat a következők okozzák: A papirgyárak és nyomdák nem kapnak elegendő nyersanyagot és szenet s teljesítőképességük ezért csökken; a lebélyezett bankjegyek iránti nagy a bizalmatlanság, melyet politikai agitáció által a hamis bélyegekről terjesztett híresztelések okoznak, az új állambankjegyek eltűnnek a forgalomból. — Az új bankjegyek nem kerülnek vissza a bankokba, hanem eltűnnek. A pénzügyminiszterium bankhivatala pld 13.185.686 drb. 100 K-ás állampjegyet bocsátott ki és 1919. decemberében az egész köztársaságban lévő bankhivatalok pénztáiraiban csak 10.000 drb ilyen állampjegyet volt. Mindenki belátja, hogy a bélyezett bankjegyek egyelőre még forgalomban kell, hogy maradjanak és ezeket csak lassanként lehet ujjakkal felcserélni.

— **A kassa—oderbergi személyforgalom beszüntetése.** Prágából a vasutügyi miniszterium közli: A márischostrani kerületben folytatott sztrájkból kifolyólag beövekezett teljes szénhiány miatt a kassa—oderbergi vonaton beszüntetik a személyforgalmat. Csak azon katonai személyek, állami alkalmazottak és vasutasok részére fog nehány személyvonat közlekedni, akik igazolják, hogy szolgálatból kénytelenek utazni. A többi utasok részére a bratislava—szolna—ruttká—zólyom—losonc vonalon a 103/3, 602, 604/4 és 104 számú vonatokat tartják fenn a forgalmat.

— **A bratislavai terménytözsde** előkészületei gyorsan folynak. A tözsde formája azonnal elénk lesz, mivel a Bécsbe és Budapestre irányuló forgalom most elterelődik onnan.

— **Szerencsésesség a kőbányában.** Szvetyik Pál 42 éves, Pánik Pál 76 éves és annak nevelt fia Titurusz János 17 éves garamujfalusi földmivesek e hó 16-án az újfalusi utól mintegy másik kilométernyire levő csejki kőbányába követ fejtettek és a követ dinamittal rbbantották. Mivel a dinamit sokáig nem robbant, azt híven, hogy a kanóc elaludt, visszamentek a robbanó lukhoz. Ebben a pillanatban robbanás reszkettette meg a levegőt és egy pillanat alatt a lezuhanó kőtömegek elborították a három kővágót. Titurusz Jánost holtan húzták ki a kőtörmelék alól, míg Szvetyik Pál és Pánik Pál súlyos részülésekkel megszabadultak.

— **Papirkivitel Magyarországra.** A Velke Slabo Csovec és Horka papirgyárak (Gömör megye) egy kompenzációs szerződés alapján Magyarországból papir ellenében szentet kapnak.

— **Szlovenszkon hat vármegyét létesítenek.** Mutnyánszky Károly polgármester e napokban Szlovenszko közigazgatási reformjairól úgy nyilatkozott, hogy hat vármegyét akarnak Szlovenszkon létesíteni. Abauj, Sáros, Zemplén és Ung-megye szlovák-lakta vidékeiből létesítik a Kosicka-zsupát Kosice székhellyel; Szepes, Gömör és Liptóme gyéknek Rózsahegyig terjedő része szintén egy megye lesz Podtátranska zsupa nevében, Igly vagy Poprad székhellyel; Liptó nyugati részét, Turócz, Árva és Trencsén megyéket egyesítik a negyedik megyébe, melynek Turócszentmárton lesz a székhelye; Pozsony, Nyitra és Komárom megyékből új megyét keretnek ki, székhelye Bratislava lesz. Az ötödik és hatodik megye Bars, Zólyom, Hont, Nógrád és Esztergom vármegyéből lesz kihasiiva.

— **Szovszko összes iparosa** február második felében Pöstýben vagy Tátalomonni gyűlést tartanak, melyen az ipar munkáskérdés és a pénzgazdaság helyzetével foglalkoznak.

— **Az entente veszteségei a háboruban.** Alább adjuk az összeállítást, hogy az egyes országok 1918. december 11-ig hány embert vesztek el halottak és eltűntekben: Franciaország 1,898.515, Nagy Británia 869.000, Olaszország 494.000, Románia 400.000, Szerbia 369.000, Egyesült Államok 114.000, Belgium 44.000, Görögország 12.000. Franciaországban minden 27 lakosra esik egy halott (eltűnt), Szerbiában minden 32, Nagy Britániában minden 57, Olaszországban minden 78, Belgiumban minden 150, az Egyesült Államokban minden 1000 lakosra.

— **Agyonlőtte apját.** Koperda János áhái földmives már régebb idő óta haragos viszonyban élt Vince nevű fiával, ki emiatt külön háztartásban költözött. E hó 19-én Koperda Janos beállított fiához és kést rántott elő, hogy őt leszurja. Erre Vince fia előkapta revolverét és önvédelemből kényszerült az apjára, ki elájult a szoba padlóján és pár perc alatt meghalt. Az apgyilkos fiu nyomban jelentkezett a Verebéli Járásbíróságnál, honnan az aranyosmaróti ügyészhez kísérték.

— **A világtaszutulás.** A december 17-re megjósolt világtaszutrófa nem következett ugyan be, de azért a bolgyók szokatlan együttállása a nappal, időjárás abnormalitásokat mégis okozott és ha nem is az egész világot, de annak egyes részeit csapásokkal sújtotta. Francia- és Németországban nagy vízáradások vannak. A Rajna és más folyók kicsaptak medrükéből és egész vidékeket elárasztottak. Kelet Indiában kiütött a pestis s nagyobb arányokban dühög, mint máskor Duxból jelentik, hogy ott dec. 25-én villanyos ivlámpákhoz hasonló meteorokat láttak az égboltozaton. Svájcban, különösen az ismert téli tartózkodási helyen Davosban hóviharak és lavinak károkat és több emberi életet is elpusztítottak. A jósias tehát nem volt egészen alaptalan, mert az időjárásban szokatlan rendellenességek állottak be, melyek valószínűleg összefüggnek a naprendszer rendkívüli jelenségeivel.

Köszönetnyilvánítás.

A „Zselizi iparos ifjak” f év jan. 5-én rendezett színelőadásuk összes bevételét 466 koronát Nyáry Ignác nérnő kezdeményezésére a „Stefánia arvháznak” adományozták. Fogadja a nöegylet ezen buzgó tagja, valamint az adományozó ifjuság az elnökség leghá.ásabb köszönetét.

Léva, 1920. január 16-án.

Özv. Kherndl Jánosné.

Az anyakönyvi hivatali bejegyzése.

1920. évi jan. hó 18.-tól — jan. hó 25.-ig.

Születés.

Maczvalda Ferencz, Mihalovics Rozália, leány Ilonka, Jarabek Janos, Konkoly Margit, fiu László. Nyemecz Jozsef, Nyuli Maria, leány Gizella Laczko Jozsef, Havran Margit, leány Lenke. Polacsek Maria, fiu László. Klain Odón, Balogh Maria. leány Sára Maria Laura. Lovas Lajos, Takács Erzsébet, fiu Lajos.

Házasság.

Özv. Dálnoki András, Özv. Mikcs Erzsébet ref.

Halálozás.

Özv. Stadler Ferenczné, Kaiser Eva, 56 éves Influenzás tudóbol.

KIPKE ÁRPÁD
LÉVA, Eötvös utca 17. sz.
Bádogos műhelyemet
 újból megkezdtem.
 Elvállalok: ház fedél, templom és torony fedéseket, összes épületmunkákat és javításokat.

APRÓ HIRDETÉSEK.
 Minden szó egyszeri hirdetése 30 fillér, a címszó, valamint minden vastagabb betűből szedett szó hatvan fillér. — A legkisebb hirdetés ára három korona. — Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget.

Használt gőzlokomobil
 4 lóerő, 4000 kor. — **HENGERMALOM, Garamszentkereszt.**

Ispán vagy ehhez hasonló állást keres 5 évi praxissal 25 éves keresztény ember azonnali belépésre. Címe megtudható **Lehoczky Vilmos** fodrásznál, Petőfi-utca 1.

Aranyat és ezüstöt minden formában, ékszereket és drágaköveket vesz legmagasabb áron **HETZER RÓBERT** iparművész, Léva, Kakai-ut 30 sz.

Jó karban lévő pianót keresek megvételre. — Cím a kiadóhivatalban.

Megvételre keresek egy jókarban lévő bőrvarrógépat **Turlan József Léva, Bercsényi-utca 4**

Eladó kisebb malom részére egy hengergépek 2 pár hengerral teljes — jó karban **Ára 4000 korona.** — **HENGERMALOM, Garamszentkereszt**

Villanyventillátor eladó
 Cím a kiadóhivatalban.

Kertész. Zöldségtermesztésben jártas fiatal, nőtlen kertész helyet kaphat. — Cím a kiadóban.

VESZEK aranyat, ezüstöt, régiségget, szőnyegget legmagasabb áron. Cím a kiadóhivatalban. — Szigorú titoktartás.

Mindenemű **Órákat** a legr pontosabban nemű — javít — Helyiséghiány miatt **WEIL ALADAR.** ideiglenesen **Mangorló utca 1. szám alatt**

Újonnan megerkeztek a valódi selmeczi pipák, nagy választékban izléses csont szivar és cigaretta szipkák. Legszolidabb áron kapható **DOBROVITZKY JÁNOS** hadirokkant trafikosnál Léva, Bástya u. 8.

- Eladó villanyvezeték -
 5000 méter belső vezetékre szükséges gummi és külső foglalatokkal borított rez vezeték. Békebeli árú. Kisebbségekben is kapható. **HENGERMALOM, Garamszentkereszt.**

Ispán kerestetik hosszabb gyakorlattal garamvölgyi gazdaságba. — Cím a kiadóhivatalban.

Gözeke főgépeszt keresünk 20 lóerjű **Fowler-féle** gözekénél. Azon szakképzett gépészek, kik úgy az üzem vezetéséhez, mint a gépek vezetéséhez önállóan értenek, küldjék bizonyítvány másolatokkal felszerelt ajánlataikat, melyek nem küldetnek vissza a **SÁRÓI URADALOM** címére **Velké Sarovca**, (Tekovská župa).

Halló? Megjött a repülő! Halló?

Bel- és külföldi különlegességek Angol és francia illatszerek. Arc- és kézflomító krémek, pondek, lugos, semleges és zsiros szappanok. Hajápoló szerek, hajvizek, hajfestő és szőrtelenítő szerek Száj és fogápoló vizek, fogporok, fogpaszták Gyermek-gyógyászathoz szükséges tápszerek Üdülő betegeknek gyógyborok, első minőségű Cognac, rum és teák.

A gazdaságban használt fertőtlenítő szerek, állat-gyógyászati szerek. Bel- és külföldi ásványvizek. Háztartásban használt sütőporok, esszenciák rum és likőr készítéshez. Vaniliás cukor. A legkülönfélébb sebészeti kötszerek. — Fényképészeti cikkek. —

Vidéki rendelések gyorsan s pontosan eszközöltetnek

Mindezen felsorolt cikkek: teljesen érdek nélkül csupán **emberbaráti szeretetből** lesznek a n. é. vevőközönségnek kibocsájtva

Kapható: PICKENDRE
 Drogulista vegy- és illatszert Üzletében **LÉVAN.**

Wetzler és Kugler cégégnél

a valódi Hollandi cacao 1 dg. 1 kor.
 Ugyanott kapható **LAZACZ** kiadós vacsora 4 személy részére 1 K 8-70-ért.
 Összes fűszerárak.
 Palugyai borok.
 Naponta friss felvágottak.
 Naponta friss pörköltkávé.
 Pisztráng paradicsomban.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy **LÉVAN, Damjanits-utca 12. szám** alatt, egy a mai kor igényeinek megfelelő **Gőzmosó intézetet** — nyitottam, — ahol is mindennemű **fehérnemű, galér, kezező** stb. mosását s fényesítését elvállalom. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel **LIPTÁK LAJOS.**

Ifj. Laufer Béla

fényképészeti műtermében készülnek a legizlésesebb fényképek és a legszebb fénykép **nagyítások!**

Igazolványokra fényképek 1 óra alatt elkészülnek (nem gyors fénykép)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek!

Szép világos és meleg műterem! Gyermekek felvételek d. e. 9-től d. u. 3-ig.

LÉVA, Balassa u. 10.
 (a posta mellett).

KNAPP DÁVID
 mezőgazdasági és varrógépek
NAGY RAKTÁRA
LÉVAN.
 Telefon szám : 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választékú **állandó gépkiallítás van berendezve.**

HAZAI GYÁRTMÁNYU GÉPEK:
 Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hopfferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichar féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakmába vágó gépek és géprészek.

Világhírű **RAPID** láncoskutat.

* Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. *

KERN TESTVÉREK
 fűszer, gyarmatáru- és vasnagyszerkereskedése
 Alapított 1881. **LÉVA.** Telefonszám: 14.

Állandóan friss fűszer- és csemegeárak !!

Naponta friss lipői túró és csemegeajtok. — Garamvölgyi teavaj és elsőrendű felvágottak, főtt kassai sonka. — Szardínia, szardella, ajóka gyűrű, húskonzervek, őz és libamáj pain és egyéb csemege különlegességek.

Friss maróni és aszalt szilva.

Csokibladé, hollandi cacao, valódi orosz tea, akácmez, málnaszörp, cukrozott déli gyümölcs, dessert cukorkák és sütemények. — — —

Naponta friss „**GLÓRIA**” pörkölt kávé különlegesség.

Csemege és gyógyborok, likörök, pezsgők. — Valódi francia rizskeménylítő.

Vasárak és konyhafelszerelési cikkek:
 Alumínium, zománc és öntöttvas konyhadények, modern háztartási cikkek. — — —
 Folytonégő kályhák, koks- és szénkannák, takaréktűzhelyek, fűtőcsövek. Szén és villamos vasalók, gyorsforralók, kávé s tea-főzők, teaszűrők, hűsvágógépek, konyhamérlegek, evőeszközök. Villamossági szerelési anyagok. Zseblámpák és elemek, karbid gyertyák és lámpák, valamint fényképészeti cikkek raktára.